

fejlődés az Európai Strukturális és Beruházási Alapok pénzügyi eszközeivel

Az Európai Tengerügyi és Halászati Alap

Pénzügyi eszközök

Az Európai Tengerügyi és Halászati Alap társfinanszírozásával biztosított pénzügyi eszközök fenntartható és hatékony befektetési lehetőséget kínálnak az Integrált Tengerpolitika, valamint a halászattal és akvakultúrával foglalkozó vállalkozások fejlődésének, illetve az érintett állampolgárok jólétének elősegítéséhez. Támogatják a kedvezményezettek széleskörű fejlesztési céljainak megvalósítását, és lehetőséget biztosítanak a források újbóli felhasználására további beruházásokhoz.

A megújult Közös Halászati Politika (KHP) és az EU Integrált Tengerpolitikájának végrehajtásához az Európai Strukturális és Beruházási Alapok egyike, az Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA) biztosít támogatást.

A 2014-2020 közötti időszakban az ETHA 6 milliárd eurót meghaladó teljes költségvetése lehetőséget teremt halászati vállalkozások (beleértve az adatgyűjtést és –ellenőrzést is), akvakultúrák és feldolgozóüzemek támogatására, továbbá elősegíti a halászathoz és akvakultúrához kapcsolódó területek fenntartható fejlesztését és az Integrált Tengerpolitika megvalósítását.

ETHA-támogatás a vissza nem térítendő támogatások mellett egyre nagyobb arányban nyújtható pénzügyi eszközökön keresztül.

A 2007-2013 közötti időszakban a későbbi Európai Halászati Alap (EHA) hatálya alá tartozó pénzügyi eszközöket néhány tagország (köztük Lettország és Hollandia) kivételével csak szűk körben vették igénybe.

A pénzügyi eszközök

- visszatérítendő források;
- visszaforgó pénzügyi megoldások, azaz a visszafizetett pénzeszközöket újból befektetik;
- olyan pénzügyileg életképes projekteknél alkalmazhatók, amelyekről feltételezhető, hogy a kapott összeg visszafizetéséhez elegendő bevételt és megtakarítást eredményeznek;
- céljuk, hogy más forrásokból, pl. a magánszektorból további befektetéseket vonzzanak a rendelkezésre álló tőke növelése érdekében, elsősorban azokban az ágazatokban, ahol különösen nehéz pénzügyi forrásokhoz jutni;
- hitel, garancia és tőkebefektetés formájában juttathatók;
- a piac fejlesztésével támogatják a kínálati oldal bővülését;
- kombinálhatók vissza nem térítendő támogatásokkal;
- kezelésüket elláthatják nemzeti vagy regionális bankok, nemzetközi szervezetek – mint például az Európai Befektetési Bank vagy az Európai Beruházási Alap –, pénzügyi közvetítők, illetve (hitelek és garanciák esetén) az irányító hatóságok.

A pénzügyi eszközök előnyeit felismerve, a 2014-2020 közötti időszakban alkalmazásukat az **Európai Unió tematikus célkitűzéseinek mindegyikére** kiterjesztették. A kedvezőbb és rugalmasabb megvalósítási lehetőségeknek köszönhetően felhasználási körük tovább bővíthet a jövőben.

Az Európai Tengerügyi és Halászati Alapon keresztül társfinanszírozott pénzügyi eszközök felhasználhatók az **ETHA tagállami operatív programjaiban meghatározott beruházási prioritások támogatásához**. Az ETHA által biztosított pénzügyi eszközök igénybe vehetők a legtöbb ETHA-intézkedés végrehajtásának elősegítésére abban az esetben, ha egy **azonosított piaci rés** kiküszöbölésére irányulnak; pl. olyan ágazatokban, ahol a bankok nem képesek hitelt nyújtani és/vagy a magánszektor beruházási hajlandósága alacsony.

A pénzügyi eszközök az ETHA alábbi célkitűzéseinek elérését segíthetik:

- versenyképes, környezetileg fenntartható, gazdaságilag életképes és társadalmilag felelősségteljes halászati vállalkozások és akvakultúrák elterjedését;
- a KHP megvalósítását;
- a halászathoz és akvakultúrához kapcsolódó térségek kiegyensúlyozott és befogadó területfejlesztési törekvéseit;
- az Unió Integrált Tengerpolitikájának (ITP) a kohéziós politikával és a KHP-val egymást kiegészítő módon történő fejlesztését és végrehajtását.

A pénzügyi eszközök **elérhetőek a halászati és akvakultúra szektor minden olyan szereplője számára, amely jövedelemtermelő projekteket valósít meg.** A feldolgozó ágazatban tevékenykedő vállalkozások, a kkv-k kivételével, kizárólag a pénzügyi eszközökön keresztül juthatnak támogatáshoz az ETHA-ból. Tekintettel az ETHA viszonylag kis méretére, további lehetőséget biztosíthat az ERFA, az ESZA és az EMVA által alkalmazott, illetve a 2014-2020 közötti időszakban bevezetésre kerülő pénzügyi eszközök szinergiáinak feltárása.

Az **ETHA által biztosított pénzügyi eszközök különböző formákban** vehetők igénybe:

- **Hitelek** nyújtása olyan területeken is, ahol kereskedelmi forgalomban (például a bankokon keresztül) nem elérhetőek, vagy a piaci feltételeknél kedvezőbb módon (például alacsonyabb kamatozással, hosszabb lejáratra, vagy kevesebb fedezeti követelménnyel) biztosíthatók. A hitelek felhasználhatók többek között a halászok és családjaik tevékenységi körének bővítésére (pl. új kapcsolódó szolgáltatások bevezetésével, mint a horgászturizmus vagy a vendéglátás) annak érdekében, hogy bevételi forrásaikat diverzifikálják. A halászat, mint főtevékenység esetében fiatal halászok juthatnak induló támogatáshoz az első haláshajó beszerzésére vagy a haláshajók energiahatékonyságát növelő fedélzeti beruházásokra.
- **A mikrohitelek** kisösszegű hitelek olyan személyek számára, akik valamilyen okból nem férnek hozzá a pénzügyi szolgáltatásokhoz. A mikrohitelek jellemzően rövid lejáratú időre nyújtott hitelek, ahol a hitelfedezet mértéke alacsony vagy egyáltalán nem szükséges. Felhasználhatók például szelektív halászfelszerelések beszerzésére, a kifogott halak minőségének javítására vagy a halászati tevékenységből származó hozzáadott érték növelésére, illetve a közösségi szinten irányított helyi fejlesztési stratégiák keretei között megvalósuló

projektek ösztönzésére.

- **Garanciaeszközök** biztosítják a hitelező tőkebefektetéseinek megtérülését abban az esetben is, ha a hitelfelvevő a hitelét nem tudja visszafizetni. A garancia révén a kereskedelmi hitelek elérhetővé válnak olyan beruházások finanszírozására is, amelyeket a hitelezők túlzottan kockázatosnak ítélnék, mint például a feldolgozóiparhoz és akvakultúrához kapcsolódó vagy a tengerek biológiai erőforrásainak megőrzésére irányuló innovációs projektek.
- **A tőkebefektetés** célja a teljes, vagy részleges tulajdonjog-szerzés egy adott vállalkozásban. A tőkebefektető igényt tarthat bizonyos irányítási jogkörökre, és részesedhet a cég nyereségéből. A tőkebefektetés megvalósulhat a vállalkozások bármely életszakaszában, de a közösségi forrásokból származó tőkebefektetések jellemzően a korai szakaszban szükséges tőkét biztosítják a magvetőtőke-alapok és induló vállalkozásokat finanszírozó alapok számára. A megtérülés akkor realizálódik, amikor a befektető értékesíti részesedését egy másik befektetőnek ("kilép"), vagy a vállalat részvényeinek elsődleges nyilvános tőzsdei bevezetésekor (IPO) eladja tulajdonjogát. A tőkebefektetések elsősorban olyan cégek számára előnyösek, amelyeknél magasabb kockázattal, ugyanakkor potenciálisan nagyobb növekedéssel lehet számolni, például amelyek az akvakultúra és a feldolgozóipar számára fejlesztenek innovatív és fenntartható technológiákat.

A pénzügyi eszközök vissza nem térítendő támogatásokkal és egyéb támogatási formákkal kombinálva is alkalmazhatók. A beruházások ösztönzése érdekében gyakran elengedhetetlen a befektetési hajlandóság növelése. Az ETHA szaktanácsadó és más támogató szolgáltatások biztosítása révén is segítheti a fejlesztéseket.

Az ETHA által biztosított pénzügyi eszközök hozzájárulnak a szektor hosszútávú fejlődéséhez és diverzifikációjához, valamint új beruházásokat generálhatnak azokban a szektorokban, ahol a beruházások jelenlegi szintje alacsony. A gazdasági szempontból életképes projektfejlesztések ösztönzésének hatására új piaci lehetőségek nyílhatnak, vonzó befektetési lehetőségeket kínálva a beruházók és pénzügyi közvetítők számára is. A halászati és akvakultúra szektorban tevékenykedő cégek számára jellemzően költséges és bonyolult a pénzügyi forrásokhoz jutás, mivel sok tagállamban a pénzügyi szektor magas kockázatúnak ítéli a halászati ágazat vállalkozásai számára nyújtott hiteleket. A közszféra által biztosított pénzügyi eszközök és az ezzel járó kockázat-megosztás révén azonban bizonyos projektek kedvező befektetési területté válhatnak.

További információk

Az ETHA: Az Európai Parlament és a Tanács 508/2014/EU rendelete (2014. május 15.) az Európai Tengerügyi és Halászati Alapról, valamint a 2328/2003/EK, a 861/2006/ EK, az 1198/2006/EK és a 791/2007/EK tanácsi rendelet, valamint az 1255/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

HL L 149., 2014.5.20.

Referencia-útmutató az irányító hatóságok számára az ESBA programokban szereplő pénzügyi eszközökről:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/fin_inst/pdf/fi_esif_2014_2020.pdf

Információ az pénzügyi eszközök ex-ante értékelésének módszereiről:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/financial-instruments/

Az 'fi-compass' weboldal, az ESBA pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó tanácsadási szolgáltatások platformja:

<http://www.fi-compass.eu/>

További információk az Európai Tengerügyi és Halászati Alapról szóló rendeletről és más Európai Strukturális és Befektetési Alapokról szóló rendeletekről, köztük a végrehajtási aktusokról és felhatalmazáson alapuló jogi aktusokról:

http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/emff/index_hu.htm

További információk a halászati és akvakultúra ágazat számára nyújtott állami támogatásokról:

http://ec.europa.eu/fisheries/state_aid/index_hu.htm

---

www.fi-compass.eu
contact@fi-compass.eu
© EIB (2015)

European Commission
Directorate-General
Regional and Urban Policy
Unit B.3 “Financial Instruments and IFIs’ Relations”
B-1049 Brussels

European Investment Bank
Advisory Services
fi-compass
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg